

สารบัญ

บทนำ

- แค่เปลี่ยนวิธีคิดก็สามารถสอบติดโทได้ได้ 16
- ไม่ว่าใครก็สามารถเป็นคนหัวดีแบบนักศึกษาโทได้ได้ 19
- วิธีคิด 5 แบบที่ช่วยให้ “หัวดี” แบบนักศึกษาโทได้ 21

ส่วนที่ 1

การคิดแบบโทได้ในชีวิตประจำวัน จะช่วยเพิ่ม “ไหวพริบ” อย่างรวดเร็ว

บทที่ 0

“หัวดีแบบนักศึกษาโทได้”

ด้วยการฝึกฝนในชีวิตประจำวัน.....24

- “ทักษะการสังเกตในชีวิตประจำวัน”
คือสิ่งที่ช่วยขัดเกลาไหวพริบของนักศึกษาโทได้ 24
- วิธีเพิ่ม “ทักษะการสังเกตในชีวิตประจำวัน”
ซึ่งช่วยให้ “หัวดีแบบนักศึกษาโทได้” 29

บทที่ 1

การคิดพิจารณามูลเหตุจะช่วยให้ “จำข้อมูลได้คราวละมาก ๆ”

นักศึกษาโทโดจ: “จำข้อมูลเท่าที่จำเป็น” 35

- ① นักศึกษาโทโดจ: “ปรับเปลี่ยนความรู้” ก่อนจำ
  - “ทักษะการจำ” ของนักศึกษาโทโดจ
ไม่ได้แตกต่างจากคนทั่วไป 36
  - คนหัวดีจำแม่นเพราะมี “มุมมอง” ต่างจากคนอื่น 40
  - คนหัวดีมักจะ “จัดเก็บ” ข้อมูลได้ดี 45
- ② ค้นหาสาเหตุเพื่อให้ “จำได้” โดยไม่ต้องท่องจำ :
การคิดพิจารณามูลเหตุ ①
  - ทุกเรื่องย่อมมี “มูลเหตุ” เสมอ 48
  - 5 ขั้นตอนในการ “ค้นหามูลเหตุ” 55
- ③ เพิ่มความเชื่อมโยงเพื่อให้ “ไม่ลืม” :
การคิดพิจารณามูลเหตุ ②
  - จัดระเบียบข้อมูลด้วยการ “เพิ่มความเชื่อมโยง” 63
  - 5 ขั้นตอนในการ “เพิ่มความเชื่อมโยง” 69

๒

การคิดพิจารณาต้นน้ำจะช่วยให้ “สรุปเรื่องยาก ๆ ให้เข้าใจง่ายได้”

นักศึกษาโทใดจะตรวจสอบ “ภูมิหลัง”
ของเรื่องที่ต้องการสรุปก่อนเสมอ.....76

- ① นักศึกษาโทใดจะตรวจสอบ “ภูมิหลัง” ก่อนสรุป
- คนหัวดีมัก “จัดระเบียบข้อมูล” ได้ดี 76
  - นักศึกษาโทใดจะคิดพิจารณา “จุดเริ่มต้น” อยู่เสมอ 81
- ② ฝึกฝน “ทักษะการสรุปให้เข้าใจง่าย”
ด้วยการค้นหากระแส : การคิดพิจารณาต้นน้ำ ①
- เรื่องราวที่เห็นอยู่ตรงหน้าย่อมมี “ต้นน้ำ” เสมอ 87
  - 4 ขั้นตอนในการ “ค้นหากระแส” 91
- ③ ฝึกฝน “ทักษะการโน้มน้าวใจ
ที่ทำให้ทุกคนเห็นด้วย” ด้วยการสรุป :
การคิดพิจารณาต้นน้ำ ②
- เชื่อมโยงต้นน้ำกับปลายน้ำด้วย “การสรุป” 100
  - 4 ขั้นตอนในการ “สรุป” 105

บทที่ 3

การคิดพิจารณาเป้าหมายจะช่วยให้ “อธิบายให้ทุกคนเข้าใจได้”

นักศึกษาโทโดจะรู้อย่างชัดเจนว่า
อธิบาย “เพื่ออะไร”.....115

- ① นักศึกษาโทโดจะ “ปรับการอธิบาย ให้เหมาะสมกับอีกฝ่าย” โดยอัตโนมัติ
- คนหัวดีมักจะมี “ทักษะการอธิบาย” ที่ยอดเยี่ยม 116
  - คนหัวดีจะเชื่อมโยงสิ่งที่พูดให้เข้ากับ “สิ่งที่อีกฝ่ายรู้จัก” 117
  - คนที่อธิบายเก่งมักจะมี “ทักษะในการ เปรียบเทียบ” สูง 121
- ② รู้อย่างชัดเจนว่า “ควรจะพูดอะไร” ด้วยการค้นหาเป้าหมาย : การคิดพิจารณาเป้าหมาย ①
- สิ่งสำคัญในการอธิบายไม่ใช่วิธีการ แต่เป็น “เป้าหมาย” 128
  - ไม่ว่าจะทำอะไรต้องมี “เป้าหมาย” เสมอ 133
  - 4 ขั้นตอนในการ “ค้นหาเป้าหมาย” 137
- ③ เลือกวิธีการที่ “อีกฝ่ายเข้าใจได้ง่ายที่สุด” : การคิดพิจารณาเป้าหมาย ②
- “เลือกวิธีการ” ในการเชื่อมโยงเป้าหมาย เข้ากับสิ่งที่อีกฝ่ายรู้จัก 144
  - 4 ขั้นตอนในการ “เลือกวิธีการ” 150

บทที่ 4

การคิดพิจารณาเบื้องหลังจะช่วยให้ “คิดไอเดียที่คนอื่นนึกไม่ถึงได้”

นักศึกษาโทโดมักคิดด้วย

“มุมมองที่หลากหลาย”.....157

- ① นักศึกษาโทโด “ไต่ยนแค่หนึ่งก็รู้ถึงสิบ”
- ถึงแม้ไม่ได้สมองดีเลิศ แต่ก็มีทักษะการคิดไอเดียที่ยอดเยี่ยมได้ 158
  - คนที่มีทักษะการคิดไอเดียจะมี “มุมมอง” หลายแบบ 161
  - คนหัวดีจะทำความเข้าใจ “มุมมองที่ขัดแย้งกัน” 165
- ② หา “มุมมองใหม่ ๆ” ด้วยการค้นหาเบื้องหลัง : การคิดพิจารณาเบื้องหลัง ①
- คนหัวดีจะคิดพิจารณา “ความคิดเห็นในทางตรงข้าม” 171
  - 5 ขั้นตอนในการ “ค้นหาเบื้องหลัง” 175
- ③ ฝึกให้มี “มุมมองที่หลากหลาย” ด้วยการค้นหามุมมอง : การคิดพิจารณาเบื้องหลัง ②
- ทำให้ไอเดียลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วยการ “ค้นหามุมมอง” 183
  - “ค้นหามุมมอง” ด้วยการถกเถียงกับตัวเอง 186
  - 4 ขั้นตอนในการ “ค้นหามุมมอง” 189

บทที่ 5

การคิดพิจารณาแก่นแท้จะช่วยให้ “แก้ไขปัญหาคือทุกอย่างได้ราบรื่น”

นักศึกษาโทโดจิมองทั้ง “ภาพเล็ก”
และ “ภาพใหญ่”.....196

- ① นักศึกษาโทโดมี “ทักษะการแก้ปัญหาคือ” ที่ยอดเยี่ยม
  - สิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาคือ “ความสามารถในการค้นหาเบาะแส” 197
  - “มุมมองแบบภาพเล็ก” และ “มุมมองแบบภาพใหญ่” 201
  - คนหัวดีจะสลับเปลี่ยน “มุมมองแบบภาพเล็ก” และ “มุมมองแบบภาพใหญ่” ได้อย่างอิสระ 207
- ② คัดเลือก “เรื่องที่สำคัญมากที่สุด” ด้วยการค้นหาแก่นแท้ : การคิดพิจารณาแก่นแท้ ①
  - คนที่เข้าใจแก่นแท้คือคนหัวดี 214
  - 3 ขั้นตอนในการ “ค้นหาแก่นแท้” 221
- ③ นำแก่นแท้ไปประยุกต์ใช้กับเรื่องต่าง ๆ ด้วยการเชื่อมโยงแก่นแท้ : การคิดพิจารณาแก่นแท้ ②
  - วิธีค้นหาแก่นแท้ที่เร็วที่สุด 234
  - 4 ขั้นตอนในการ “เชื่อมโยงแก่นแท้” 240

ส่วนที่
2

“คนหัวดี” เขาคิดกันแบบนี้
“การคิดแบบโทได” ภาคปฏิบัติ

กรณีศึกษา
0

การคิดแบบโทไดสามารถ
นำไปใช้ได้ “ตลอดชีวิต”
กับ “ทุก ๆ สถานการณ์”.....250

- เมื่อ “เข้าใจ” แล้ว ก็ต้อง “ลงมือทำ” ด้วย 250
- การคิดแบบโทไดเริ่มตั้งแต่ “ตื่นนอน” 251

กรณีศึกษา
1

“การคิดพิจารณามูลเหตุ”
ของคนที่ทำให้รู้สึกทึ่งว่า
“จำเรื่องแบบนั้นได้ด้วยเหรอเนี่ย!” 253

- ① คนที่ไม่เคยลืมเรื่องงานที่คุยกัน หรือเนื้อหาการประชุม 253
- ② “การคิดพิจารณามูลเหตุ” จะช่วยให้จำได้ไม่ลืม เพราะเข้าใจว่า “ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น” 256

กรณีศึกษา
2

“การคิดพิจารณาต้นน้ำ”
ของคนที่ได้รับคำชื่นชมว่า
“นำเสนอได้ยอดเยี่ยมมาก!” 261

- ① คนที่นำเสนอได้เข้าใจง่ายแบบสุด ๆ 261
- ② “การคิดพิจารณาต้นน้ำ” จะช่วยให้
ทุกคนเข้าใจตรงกัน เพราะใช้วิธีอธิบาย
จาก “จุดเริ่มต้น” 264

กรณีศึกษา
3

“การคิดพิจารณาเป้าหมาย”
ของคนที่ได้รับการยกย่องว่า
“ออกคำสั่งได้เข้าใจง่ายมาก!” 269

- ① คนที่ออกคำสั่งได้ดีจนอีกฝ่าย
ไม่มีทางเข้าใจผิด 269
- ② “การคิดพิจารณาเป้าหมาย”
จะช่วยให้สื่อสารได้อย่างชัดเจน
เพราะบอกทั้ง “เป้าหมาย” และ “วิธีการ” 272

กรณีศึกษา
4

“การคิดพิจารณาเบื้องหลัง”
ของคนที่ทำให้รู้สึกถึงว่า
“นี่ก็เรื่องแบบนี้ ออกได้ยังไง” 276

- ① คนที่คิดโอเคดีมากมายได้อย่างต่อเนื่อง 276
- ② “การคิดพิจารณาเบื้องหลัง”
จะช่วยให้คิดโอเคได้มากมาย
ด้วยการเปลี่ยน “มุมมอง” 277

กรณีศึกษา
5

“การคิดพิจารณาแก่นแท้”
ของคนที่ได้รับคำชื่นชมว่า
“มอบหมายงานให้คนนี้
แล้วรู้สึกหายห่วง!” 283

- ① คนที่แก้ไ้ปัญหาทุกอย่างได้อย่างรวดเร็ว 283
- ② “การคิดพิจารณาแก่นแท้” จะช่วยให้
แก้ไ้ปัญหาได้ด้วยการระบุแก่นแท้
ของปัญหา 285

ภาคผนวก

รวมวิธีคิดแบบโทได

เอาไว้ในที่เดียว!

มาฝึกฝน “ทักษะการคิด” และ “ไหวพริบ”

อย่างรวดเร็วทันใจ.....293

บทส่งท้าย

299

ประวัติผู้เขียน

303

SAMPLE

บทนำ

คุณเคยสงสัยบ้างไหมครับว่า
“ทำไมคนหัวดีถึงได้หัวดี”

ทั้งที่เรียนมาด้วยกันแต่คะแนนกลับแตกต่างกันลิบลับ
หรืออ่านหนังสือเล่มเดียวกันแท้ ๆ แต่ปริมาณข้อมูลที่ได้รับ
กลับไม่เท่ากัน คุณเองก็คงสัมผัสได้ถึง **ความแตกต่างอย่าง**
มากระหว่างคนหัวดีกับคนธรรมดา ใช่ไหมครับ

“ความแตกต่างที่ว่านี่คืออะไรกันแน่”

“แล้วต้องทำอะไรถึงจะกลายเป็นคนหัวดีได้”

นี่เป็นเรื่องที่ใคร ๆ ต่างก็สงสัยครับ ซึ่งหนังสือเล่มนี้จะช่วยไขข้อสงสัยดังกล่าวให้กระจ่างได้แน่นอน เพราะผมกำลังจะอธิบายให้คุณได้รู้ว่า **“คนหัวดี” มีวิธีคิดอย่างไร**

☑ **แค่เปลี่ยนวิธีคิดก็สามารถสอบติดโทได้**

“ต้องทำอะไรถึงจะกลายเป็นคนหัวดีได้” นี่เป็นข้อสงสัยที่ผมขบคิดมาจนถึงทุกวันนี้ครับ

ขอบอกตามตรงว่าเมื่อก่อนผมเป็นคน **“หัวทึบ”**

ตอนเรียนอยู่ชั้น ม.6 ผมได้คะแนนมาตรฐานแค่ 35 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษก็ได้แค่ 3 คะแนนจาก 100 คะแนน แต่ที่ได้คะแนนน้อยแบบนี้ไม่ใช่เพราะผมไม่ตั้งใจเรียนนะครับ ผมอ่านหนังสือเรียนอย่างคร่ำเคร่งวันละหลายชั่วโมงเลยทีเดียว **ทั้งที่ตั้งใจเรียนขนาดนี้แต่ผลการเรียนกลับไม่กระเตื้องขึ้นเลยสักนิด ผมจึงอดคิดไม่ได้ว่าตัวเองเป็นพวกหัวทึบแบบสุด ๆ**

ผมตั้งคำถามกับตัวเองว่า **“ทำไมเราถึงได้หัวทึบขนาดนี้”**

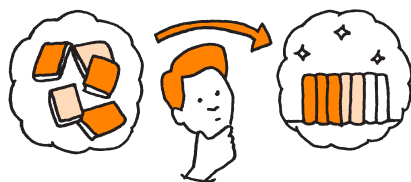
ในโลกนี้นักเรียนบางคนอ่านหนังสือแค่วันละชั่วโมงก็
สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยมได้และมีผลการเรียนดี แต่ผม
ไม่ใช่คนประเภทนั้นครับ แล้วอะไรที่ทำให้ผมกับคนเหล่านั้น
แตกต่างกันล่ะ

คนส่วนใหญ่คิดว่าความฉลาดเป็น **“พรสวรรค์ที่ติดตัว
มาตั้งแต่เกิด”** ดังนั้น ไม่ว่าจะคนหัวทึบจะตั้งใจเรียนมาก
แค่ไหนก็ไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยมได้อยู่ดี

แต่ผมคงเป็นพวกหัวทึบแบบไร้ทางเยียวยา จึงไม่เคยคิด
แม้แต่หน่อยว่า **“ความฉลาดเป็นเรื่องของพรสวรรค์ ถึงตั้งใจ
เรียนไปก็เปล่าประโยชน์”**

ด้วยเหตุนี้ ผมเลย**พยายามคิดอย่างมุ่งมั่นเพื่อค้นหา
ว่า “ต้องทำอะไรคนหัวทึบอย่างเราถึงจะกลายเป็น
คนหัวดีในระดับที่สามารถสอบเข้าโทได (มหาวิทยาลัย
โตเกียว) ได้”**

ผมใช้เวลาทั้งหมด 3 ปีครับ หลังจากสอบเข้าไม่ติด
2 ปีซ้อน ในที่สุดผมก็สอบเข้าโทได้สำเร็จ

ถ้าถามว่าผมทำอย่างไรถึงสอบเข้าได้ คำตอบนั้นง่าย
นิดเดียวครับ ผมแค่**ทำและคิดตามแบบคนหัวดี**เท่านั้นเอง

ผมจดจ่ออยู่กับข้อสอบคัดเลือกเข้าโทได้ย้อนหลัง 50 ปี
พร้อมกับครุ่นคิดว่า “โทใดต้องการคนแบบไหน” แล้วก็ขอร้อง
เพื่อนและคนหัวดีในโรงเรียนกวดวิชาที่สอบติดโทได้ว่า “ขอดู
สมุดโน้ตหน่อยสิ” “ช่วยบอกวิธีเรียนหน่อย” จากนั้นผมก็นำ
วิธีเรียน รวมถึงเทคนิคการอ่านและเทคนิคการเขียนของ
พวกเขามาใช้บ้าง

หลังจากทำทุกอย่างที่ว่ามานี้ สิ่งที่ผมตระหนักได้ก็คือ
“คนหัวดีมี ‘วิธีคิด’ ที่แตกต่างจากเราจริงๆ”

คนหัวดีอาจจะมีความรู้มากบ้างน้อยบ้างขึ้นอยู่กับ
แต่ละคน แต่ส่วนใหญ่แล้วพวกเขาจะมีวิธีคิดที่แตกต่างจาก
คนทั่วไปครับ **ความแตกต่างนี้คือสิ่งที่ทำให้พวกเขา
“หัวดี” กว่าคนอื่น**

ผมรับรองว่าไม่ว่าใครก็สามารถนำวิธีคิดของคนหัวดี
ไปใช้ได้ เพราะขนาดคนที่ได้คะแนนมาตรฐานแค่
35 คะแนนอย่างผมยังสามารถนำมาใช้ในการสอบเข้า
โทได้จนประสบความสำเร็จได้เลย

Point 1

**“หัวดี” หรือ “หัวทึบ” ไม่ได้เป็นเรื่องของพรสวรรค์
แต่ขึ้นอยู่กับ “วิธีคิด”**

☑ ไม่ว่าใครก็สามารถเป็นคนหัวดีแบบนักศึกษาโทโตได้

ผมขอย้ำอีกครั้งนะคะครับว่า **“ทุกคนสามารถเป็นคนหัวดีได้”**

“คนหัวดี” มีอยู่หลายประเภทครับ ไม่ว่าจะเป็นคนที่ท่องจำเก่ง คนที่อ่านหนังสือได้เร็ว คนที่อธิบายเก่ง คนที่มีไอเดียมากมาย หรือคนที่แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

คนส่วนใหญ่มักจะคิดว่าความฉลาดของคนเหล่านี้คือพรสวรรค์ที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด แต่**ความจริงแล้วมันเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถฝึกฝนได้ครับ**

หลังจากเข้าเรียนที่โทโต ผมก็ยังรู้สึกว่สิ่งที่ผมคิดนั้นถูกต้อง

แม้นักศึกษาโทโตจะเป็นคนหัวดี แต่จาก**นักศึกษาโทโตทั้งหมด 100 คน มีอยู่ 99 คนที่ “ความหัวดี” เกิดจากการฝึกฝน**

จริงอยู่ว่าอาจมีบางคนที่มีหัวดีมาตั้งแต่เกิด แต่ก็มีแค่หยิบมือเดียวครับ ผมคิดว่านักศึกษาโทโดที่มีหัวดีมาตั้งแต่เกิดน่าจะมืออยู่แค่ 1 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

แล้วอีก 99 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือล่ะ พวกเขาทำอย่างไรถึงกลายเป็นคนหัวดีได้

ประเด็นสำคัญอยู่ที่ “วิธีคิด” ครับ ไม่ว่าจะเรียนหรือใช้ชีวิตประจำวัน นักศึกษาโทโดจะ**คิดพิจารณา**สิ่งต่าง ๆ ด้วย “วิธีคิด” ที่ต่างไปจากคนทั่วไป วิธีคิดนี้คือสิ่งที่บ่มเพาะ “ความหัวดี” ให้กับนักศึกษาโทโด

แล้วถ้าเราเลียนแบบวิธีคิดแบบนี้ล่ะจะเป็นอย่างไร เราอาจจะไม่สามารถเลียนแบบพรสวรรค์ที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิดได้ แต่เราสามารถเลียนแบบวิธีคิดได้ครับ ถึงแม้เราจะไม่ได้ใช้วิธีคิดแบบเดียวกับนักศึกษาโทโดมาตั้งแต่ต้น แต่ถ้าเรียนรู้เทคนิคแล้วทำตามก็จะสามารถสร้างผลลัพธ์แบบเดียวกันได้ เพราะอย่างนั้นผมถึงบอกว่า**ไม่ว่าใครก็สามารถเป็น “คนหัวดีแบบนักศึกษาโทโด” ได้**

หนังสือเล่มนี้จะอธิบายวิธีคิดของนักศึกษาโทโดที่ทุกคนสามารถเลียนแบบได้ รวมถึงเทคนิคที่ทำตามได้จริงโดยไม่ต้องพึ่งพรสวรรค์แต่อย่างใดครับ

☑ วิธีคิด 5 แบบที่ช่วยให้ “หัวดี” แบบนักศึกษาโทโด

หนังสือเล่มนี้จะกล่าวถึง “วิธีคิด 5 แบบ” ที่นักศึกษาโทโดส่วนใหญ่ใช้กัน โดยประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

บทที่ 1 วิธีคิดที่ช่วยให้ “จำได้โดยไม่ต้องท่องจำ”

บทที่ 2 วิธีคิดที่ช่วยให้ “สรุปเรื่องต่าง ๆ ได้ดี”

บทที่ 3 วิธีคิดที่ช่วยให้ “สื่อสารกับคนอื่นได้อย่าง

ราบรื่น”

บทที่ 4 วิธีคิดที่ช่วยให้ “คิดไอเดียที่คนอื่นนึกไม่ถึง
ได้”

บทที่ 5 วิธีคิดที่ช่วยให้ “แก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้”

ผมจะมาเปิดเผยวิธีคิดทั้ง 5 แบบนี้ให้คุณได้รู้ แล้วคุณ
จะเข้าใจว่า “ทำไมคนหัวดีถึงได้หัวดี” และ “ต้องทำอย่างไร
ถึงจะกลายเป็นคนหัวดีได้” ครับ

พอเห็นหนังสือเล่มนี้มีชื่อว่า “คิดแบบโทโต” บางคนก็อาจจะคิดว่าดูยากจัง และ “คงทำตามไม่ได้หรอก” แต่ไม่ต้องเป็นห่วงครับ เพราะเส้นกันบาง ๆ ที่แบ่งแยก “คนหัวดี” กับ “คนธรรมดา” ออกจากกันนั้นก็คือวิธีคิด กล่าวคือ **เพียงแค่เปลี่ยนวิธีคิด ไม่ว่าจะใครก็กลายเป็น “คนหัวดี” ได้แล้ว** ถ้าแม้แต่คนหัวทึบที่ได้คะแนนมาตรฐานแค่ **35 คะแนนอย่างผมยังทำได้** ทุกคนก็ย่อมทำตามได้ไม่ยากอย่างแน่นอน

ผมหวังว่าคุณจะได้เรียนรู้ “วิธีคิดของคนหัวดี” จากหนังสือเล่มนี้ครับ

Point 2

แค่เปลี่ยนวิธีคิด ไม่ว่าจะใครก็กลายเป็น “คนหัวดี” ได้!